Ч. 238. Неділя 1 падолиста (19 жовтня) 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З краевого сойму. — До ситуациї. — З Балкану.

При кінци четвергового ранїшного засїданя перший в дискусиї над управою краю промовляв пос. Адам, виступаючи з критикою дотеперішного урядованя в краєвім Видїлї, якого шість департаментів не тільки не вистарчає, але й не обійме одноцїльних аґенд. Дальше критикував бюрократичну систему в урядованю краєвого Видїлу і лихі службові відносини урядників концептових та маніпуляцийних а вкінци діурністів. Бесїдник поставив резолюцию з порученєм для краєвого Видїлу, аби заняв ся реорґанізациєю концептового і маніпуляцийного урядованя по урядах краєвого Видїлу і краєвих заведенях в напрямі упрощеня їх ходу та щоби з виданих в тім напрямі зарядженъ здав справу соймови на найблизшій сесиї; аби в тім самім напрямі вплинув на репрезентациї повітові і громадскі; щоби предложив соймови на найблизшій сесиї внесеня що-до етату посад і плат в краєвім Видїлї, на основі зрівнаня краєвих урядників з державними; щоби число дистарів обмежив до конечного числа, даючи їм платню приняту в державних урядах та щоби виладив службову праґматику для краєвих урядників. Крім того поставив сей посол ще дві поправки: 1) що-до признаня кондукторів дорогових краєвими урядниками та 2) що-до поліпшеня платні апліквантів відділу рахункового, посередництва працї і маніпуляцийного.

Пос. Шецель вимагав точнїйшої контролї господарки автономічних тїл та поставив резолюцию в справі збільшеня числа концептових і рахункових урядників краєвого Видїлу, задля уможливленя частїйшої контролї господарки рад повітових і громадских.

На вечірнім четверговім засїданю посол і Маршалок ґр. Ст. Бадені, передавши провід нарад в руки заступника маршалка, митрополита ґр. А. Шептицкого, зійшов на своє посольске місце та відтак дав відповідь на ранїшну промову пос. Адама.

На нинїшнім ранїшнім засїданю — говорив він — порушив пос. Адам справу урядованя в краєвім Видїлї. Користаю з сеї нагоди, щоби висказати надію, що стане в сій палаті звичаєм при торічнім буджеті оцїнювати дїяльність краєвого Видїлу. Бесїдник переходить до замітів, роблених п. Адамом. Посол той сказав, що урядованє краєвого Видїлу не відповідає теперішним потребам, а на доказ указав на випадок, що в разї, коли хто зажадає в краєвім Видїлї яких друків, то справа мусить переходити цїлий ряд бюр і підписів. І на підставі того одного заміту п. Адам жадає, щоби краєвому Видїлови припоручити безпроволочну реорґанізацию свого концептового і маніпуляцийного урядованя. Яка се має бути реорґанізация, того п. Адам не каже; велить нам лише учити ся від віденьских урядників державних. Отже відповідає на се бесїдник, що не мусить там бути урядованє зле, де не можна нїчого більше закинути, як те, що закидає п. Адам. У всякім же разї треба би вказати виразнїйше напрям жаданої орґанізациї та не указувати на приклад віденьских урядів, на котрі так часто самі нарікаємо, що нам по роками не дають відповіди. Бесїдник упевнив, що краєвий Видїл і єго урядники докладають усїх старань, щоби справи полагоджувати по змозї як найшвидше. Що-до урядників краєвого Видїлу, бесїдник заявляє, що они суть підпорою Видїлу і сойму і що таких урядників бажав би кождій институциї. П. Адам сказав, що краєвий Видїл має за мало урядників, а й ті утїкають звідтам. Отже що-до одного і другого п. Адам єсть хибно поінформований. Урядників єсть далеко більше, нїж він каже, а не

4)

ПО БАЛКАНЬСКІМ ПІВОСТРОВІ.

(Після Гессе-Вартеґґа, Колєра і др. зладив К. Вербенко).

(Дальше)

Придивім же ся тепер докладнїйше ноші болгарских жінок і дївчат. Болгарки носять довгі аж по самі кістки, білі сорочки з грубого полотна з богатими вишивками, котрими дуже величають ся, бо они самі їх собі дома роблять. Верх сорочки убирають рід довгих, чорних або синих кафтанів без рукавів, котрі сягають по низше колїн і бувають дуже красно повишивані, иноді навіть срібними або золотими нитками. Кафтан той підперізують червоним або білим поясом а в зимі убирають верх него ще й другий, коротший, підшитий баранками. Жінки вкривають голови по найбільшій части білими хустками, котрі завязують так, щоби чоло було видко. Молоді дївчата ходять простоволосі а доки лиш пора року на то дозваляє, закосичують волосє рожами або иншими цьвітами. За уплітки до волося уживають дуже часто пацьорків або золотих і срібних монет, насиляних на шнурки а иноді закосичують ся ще й перами а тоді подобають трохи на тих Індиян, що лагодять ся до війни. Найбільшою окрасою жінок і дївчат суть намиста з так многими золотими і срібними монетами ріжних народів і з ріжних часів, що они важать иноді й кілька фунтів та представляють навіть досить значний капітал.

До тої ріжнородної гурми болгарских селян мішають ся ще численні, живописно повбирані Албанцї, Серби, Румуни, Греки, Турки а особливо Жиди і Цигани. Софія єсть преці одним із найважнїйших міст торговельних на балканьскім півострові і лежить мало що не в єго ґеоґрафічнім осередку. З Софії можна вже зелїзницями заїхати до Сербії, Румунії і Туреччини та над Чорне море, до того ще суть долини над ріками, котрі прорізують гори на всї сторони. Тому то знаходять ся тут заступлені більшими або меншими кольоніями всї племена і народи давної осьманьскої держави, а крім того єсть тут також богато Нїмцїв з Австриї і Німеччини, котрі мають тут навіть недалеко від нїмецкої каплиці власну школу, основану князем Александром Батенберґским.

Особливо богато Циганів в Софії. Кажуть, що буде їх до звиш трох тисячів і они мешкають в тій части міста, що лежить на схід від нової широкої улиці Мариї Людвики, недалеко красного моста, котрого стережуть камінні льви. Але їх повно й в цілім місті, они грають і танцюють по каварнях, ворожать по домах, роблять службу двигарів, суть коновалами і коноводами та торгують кіньми, бувають сїдельниками, дротарями і волоцюгами. Они перуть половину брудного біля в Софії а яко мулярі побудували половину міста. Лиш то не жінки, що займають ся пранєм, а мужчини, та й то не мужчини, що ставлять доми, але жінки.

Ще сильнїйше суть заступлені Жиди, бо їх єсть аж сїм тисячів, отже творять десяту часть жителів міста; їх кольонїя єсть під взглядом сили капіталу і впливу ще важнїйша, бо захопила майже всю місцеву торговлю в свої руки. Більша часть з них то потомки тих Жидів, котрих перед сотками лїт прогнано з Іспанії і Портуґалії; їх називають длятого „Шпаніолями" і они розмавляють між собою іспаньским жарґоном. Інші позаходили з Угорщини, Буковини ба й з Галичини та говорять нїмецким жарґоном.

Коли зійти з розвалин Аї Софії на широку улицю царя освободителя, то здає ся, що ми опинили ся десь в Парижи чи в Льондонї. На західнім кінци підниває ся колишній конак турецкого ґубернатора, котрий кн. Александер Батенберґский перебив на хорошу модну палату, на всякий случай красшу, як тота, в котрій він мешкав в Дармштадтї. Ще красший єсть будинок офіцирского клюбу, бодай чи не найкрасший в цілій Софії, котрий міг би так само добре стояти на площи „де ля Конкорд" в Парижи. Як не викінчене єсть ще місто, можна побачити по тім городї напроти сеї палати, в котрім видко бараболю і капусту та иншу городнину.

Дуже оживлений рух можна побачити в красні днї особливо по полудни в хорошім міскім парку напроти княжої палати, іменно же тоді, коли там грає войскова музика. Тут сходить ся тоді весь елеґантний сьвіт Софії, хороші офіцири, урядники і горожани зі своїми жінками і доньками та проходжують ся по парку або сидять на лавках і при столах пар-

тілько що не було випадку, щоби урядник з Виділу краєвого переходив до иншого уряду, а противно в останних часах оден перейшов до краєвого Виділу з Намістництва, а оден з дирекциї скарбу. Аванс єсть в краєвім Виділї добрий. Лишіть, панове — закінчив бесїдник — справи урядників кр. Виділови, не входіть між них а кр. Виділ, бо сим шкодите і Виділови і урядникам, коли викликуєте у урядників гадку, що дорога до поліпшеня їх долї і авансу не залежить від Виділу, а від поодиноких послів. Прошу вас, панове, не ухвалювати поставленої резолюциї, а кр. Виділ і так займе ся порушеними тут справами. (*Гучні оплески*).

По промові п. Скварка, котрий обговорював діяльність рад повітових, говорив п. Стапиньский. Він згодив ся з тим, що говорив п. маршалок краєвий, аби диюрни в краєвім виділї були зарезервовані для академічної молодіжи, яка нераз примирає з голоду. Бесїдник супроти виводів пос. Адама заявляє, що до него не доходили скарги на повільне урядоване краєвого Виділу. До сеї самої справи повернув також пос. Адам, який по нараді з президиєю лївиці, заявив, що він не мав наміру мішати ся до прав краєвого Виділу, а маючи довірє до краєвого маршалка, бере назад свої внесеня, бо по виступі краєвого маршалка могла би витворити ся ситуация, яка робила би враженє, що тепер ходить о якусь особисту анімозию або боротьбу.

В делеґацийних кругах розійшла ся поголоска о новій можливости продовженя кабінетної кризи. Після неї димісия обох ческих міністрів має бути принята дня 7 падолиста і до кабінету будуть покликані два Чехи урядники. Розходить ся о придбанє часу на переговори з сторонництвами що до остаточного обсадженя обох міністерских тек.

Сензацию викликала в Будапешті вість, що ґр. Андраши, угорский міністер справ внутрішних, заключив договор з социяльно-демократичним сторонництвом що до виборчої реформи. Именно умовив ся він з тим сторонництвом, аби оно не поборювало плюральности при виборчій реформі, а зате забезпечив социялїстам 23—30 мандатів.

Межинародне положенє представляє ся все ще дуже непевно, хоч для Австро-Угорщини послїдував користний зворот в Анґлії. Міністер Ізвольский вертає до Росиї із свого паломництва по европейских столицях, де міг розглянути ся в політичнім положеню. Анґлія бажала вихіснувати положенє для себе, щоби висунути против тридержавного союза союз Анґлії, Росиї і Франциї і взяти в свою опіку Туреччину, а дневникарство анґлійске вмовляло в Сербію і Чорногору, що они мають не тілько право домагати ся відшкодованя відступленєм пограничної смуги з Босни, але що навіть всї полудневo-славяньскі краї Австриї населені Хорватами, Сербами і Словінцями повинні би належати до Сербії і Чорногори. Такі дійстно виводи робив „Daily Telegraph“. Однако рішучість Австриї і Німеччини, а також вірне тридержавному союзови становище Тіттоньного приневолили Анґлію зближити ся до поглядів Австриї, тим більше, що й Туреччина станула против конференцийної проґрами анґлійскої, а Франция заявила відручним письмом президента до цісаря Франц Йосифа свою згоду на становище Австриї.

Приїзд цісаря Вільгельма до Шенбруну і гостина его у архикн. Франца Фердинанда в сих днях стає також певним доказом однодушности тридержавного союза в балканьских справах а бар. Еренталь може бути гордий з сьвітлої побіди над анґлійско-росийскими крамолами.

В Сербії тимчасом зачинає ся проявляти новий розлад. Надії покладані на посланництво наслїдника Юрия до Петербурга і дипльоматичні об'їздки міністра Миловановича і радикального провідника Пасича, змарнїли, бо цар мимо величавого принятя кн. Юрия мав єму рішучо заявити, що Сербія не може числити на поміч Росиї в своїх змаганях до розширеня границь. Зимна струя на розпалені голови сербских загорільців вилляна дневником „Новое Время“, доведе їх до переконаня, що поривають ся з мотикою на сонце. Однако все те так пригнобило короля Петра, що розійшли ся вісти, начеб би він мав уступити з престола і виїхати з Сербії а в тій цїли мав вже виняти з банків гроші за продані в Румунії добра. „Самоуправа“ заперечує вправдї сим вістям, але нїхто не хоче ймити віри сему запереченю.

Положенє в Туреччині стало також грізне для султана. Молодотурецкі круги виступають щораз острійше против султана і справа усуненя султана з престола стає щораз імовірнійшою. Молодотурки бачать головну перепону конституцийного перестрою Туреччини в султані і тому думають лише зміною престола осягнути свої цїли. Також становище великого везира Кіяміля паші, прихильника Анґлії, має бути захитане.

Мимо всего того Туреччина веде пильно военні приготовленя і має поставити на военну стопу вже тепер около 300.000 войська.

Новинки.

Львів, дня 31-го жовтня 1908

— **Відзначенє.** Є. В. Цїсар надав директорови копалень в Старуни Авраамови Кріґлеви титул радника Цїсарского з увільненєм від такси.

— **Іменованє.** Є. В Цїсар іменував надзвичайного професора на львівскій політехніці, Івана Левиньского, звичайним професором.

— **Дрібні вісти.** Президент висшого суду др. Тхоржницкий повернув з відпустки і обняв урядоване. — З днем 29 с. м. занедужало у Львові на шкарлятину 4, подужала 1, позістало в лїченю 180 осіб. — В Новосільцях сяніцкого повіта убили двірскі парібки кухаря, коли вертав з коршми в Писарівцях. — Теодорови Меруновичеви, господареви в Кукизова, коли заїхав вчера на ул. Божничу, вкрадено в воза 8 порожних міхів, 2 ґарци круп, ручник і велику хустку. — Поліция у Відни арештувала Германа Атляса, офіцияла львівского уряду податкового, котрий здефравдував 70.000 К на шкоду тогож уряду. — Матильда Томашевска, трактиєрничка, побила коло Жовківскої рогачки Парашку Мотник ґаздиню з Ляшкова так сильно, що аж поліция мусїла інтервенїювати. — Вчера арештовано коло міского театру Франца Касперского з Білки шляхотскої, котрий там волочив ся. Запитаний, длячого не шукає собі якоїсь роботи, відповів, що для других не хоче ся єму робити.—Якомусь торговельникови диямантів в Копенгаґи вкрадено в Гамбурзї диямантів пів міліона вартости, котрі зложив був в касї готелю. Один ключ від тої каси мав властитель готелю а другий торговельник диямантів. — В Салашах коло Угнова якийсь робітник двірский, занятий в поли

кової каварні, придивляючись прохожим. Тут все по европейски як що до ноші так і що до поведеня. Войскові уніформи нагадують Росию, але жінки і дівчата поубирані так само після найновійшої моди як би у Відни, де над Реном, в Брукселї або Парижи. Красавиць тут рідко можна побачити, але все-таки вибагливійшому чужинцеви впадають тут в очи деякі дуже хороші Болгарки.

Коло широкої площі, на котрій стоїть памятник царя освободителя Александра III., підниває ся великий, мов би який театр будинок; то „Собрание“, в котрім посли радять над долею і недолею народу. А яка там саля засідань! Такої би в болгарскім „собранию“ певно нїхто не сподївав ся. Тим многим селянам, які знаходять ся між 189 депутатами болгарскими, певно ніяково ходити по мягоньких коврах та попри марморові статуи і олїйні образи в золотих рамах. При однїй повздовжній стїні стоїть на підвисшеню трон давнїйшого князя а теперішного короля болгарского.

Зверхна переміна Софії мало що змінила у внутрішнім житю жителів міста. Ходять до школи, носять европейску одїж, виїзджають за границю, щоби набути висшого образованя, маленьке число дївчат, дочок знатнїйших родин, виїздить що року до Німеччини і Швайцариї для докінченя свого образованя, але дома жиють всї після старих звичаїв, поєдинчо, скромно і ощадно і мало сходять ся з людьми із заграниці. Для заграничного чоловіка лиш рідко коли болгарский дім стоїть отвором а ріжниця межи житєм богатого а менше заможного горожанина головно тота, що богатший висше грає і мешкає в лїпшім домі як менше заможний.

Розривок дає місто мало, войскова музика, болгарский театр і кілька дуже дрантивих тінґель-танґлїв. Крім готелю „Болгария“ єсть лиш дуже мало порядних готелїв а так само нема й добрих реставраций. Може бути, що тепер за королївства доповнить ся то, чого неставало за князївства.

2. В Болгариї.

Дунаєм до Лом Паланки і через Шістово до Тирнова. — Давна болгарска столиця. — Шипка і другі балканьскі переходи. — Казанлик і долина рож. — Фабрикация рожевого олїю.

Із західної Европи найпростїйша дорога до Константинополя через Софію і Филипополь, але хто хоче Болгарию лїпше пізнати, той мусить ще й тепер як давнїйше заїздити кораблем по Дунаю а відтак відбувати кусень дороги в глубину краю або возом або верхом на кони після краєвого звичаю.

В пограничнім місті Земуни (Семлїні) або в лежачій напротив сего міста сербскій столиці, в Білградї, сїдаємо на великий, знаменито урядженний пароплав, один з тих, що то їздять по Дунаю аж до его устя.

Найвеличавійші займавости, які нам взагалї подає їзда по Дунаю, а з котрих найславнїйші, передолина Казан і „Зелїзні ворота“, показують ся аж понисше тих обох старосотоличних міст. На шляху межи Оршовою а Турн-Северіном сходять ся границї Угорщини, Сербії і Румунії. Та й тут пригадує ще неодно турецкі війни з давних часть. Поза болгарскою пограничною кріпостию Видином зачинає тут ріка, широка понайбільшій части на звиш півтора кільометра, скручувати ся у всхідним на прямі і творити границю межи Румунією а Болгарією. Рівнобіжно з Дунаєм тягнуть ся пасма гір Балкану із заходу на схід через Болгарию аж майже над саме Чорне море і розділяють єї на північну і полудневу частину. Софія і Филипополь лежать по тамтім боці того широкого пасма гір на полудни.

Від Земуня аж до Видина потребує корабель плисти двайцять годин. За дві дальші доїзджаємо до Лом Паланки, звідки старий торговельний гостинець тягне ся до Софії через західний Балкан. Перед тим, заким в 1888 р. заведено сполученє болгарской східної зелїзниці з сїтию европейских зелїзниць, була се дорога, довга на 176 кільометрів, котра переходить Балкан в передолинї Гінцї, одинокою сполукою межи Европою а Софією. Сею дорогою, котру в найновійших часах дуже поправлено, вивозять збіже, а в Лом Паланцї були з давен давна зсипи на него.

(Дальше буде).

при копаню бараболь, здоймив висячу на дереві набиту рушницю побережника і пострілив нею двох хлопців, котрих опісля відставлено до шпиталю в Жовкві.

— Репертуар львівского руского народного театру в Станиславові (Саля тов. ім. Монюшка. Початок представленя о год. 7·30 вечером).

В неділю, 1 падолиста о год. 3 пополудни по знижених до половини цінах: „Сватане на Гончарівці" народна оперетка Гр. Квітки Основяненка; вечером о годині 7·30 „Чумаки", комедия в 4 діях Карпенка Карого.

— В сокільскім з'їзді у Львові, який відбув ся дня 25 с. м. взяло участь 68 відпоручників „Соколів" з львівского округа. Наради розпочали ся вступною бесідою голови товариства проф. Боберского, а відтак говорив п. Ґорук на темат, як оживити філії і піднїс богато поучаючих гадок. Дальші два реферати: як поводити ся супроти властий? і про огневий податок та про загальне обезпечене — виголосив п. А. Будзиновский в півторагодинній промові. Пітім під проводом проф. Боберского переведено 4 вільні рухові вправи, які мають відпоручники вивчити цілі стяги, щоби могли взяти участь в загальнім окружнім сокільскім злеті, що має відбути ся на другий рік у Львові. На сїм закінчено равішне засїдане. По обіді і по відфотоґрафованю участників з'їзду, відпоручники здавали звіти з діяльности своїх товариств. Із звітів виявило ся, що деякі філії мають гарні майна. Примірон філія в Підгородцях коло Стрия має поверх 1.800 К готівки і мундури для 58 членів. Стрийска філія дістала сего току 500 К міскої запомоги і т. д. Показує ся, що „Соколи" з доброю управою гарно розвиваюль ся. По звітах слїдували пожарні вправи на подвірю будинку „Днїстра", а в кінци о 5 год. аматорский театр „Сокола" відограв в честь відпоручників істор. драму Кропивницкого „Невольник". По представленю п. А. Будзиновский попращав участників з'їзду промовою, по якій відспівано з одушевленем патриотичні пісні.

— В справі охорони еміґрантів. У львівскій торговельній палаті відбула ся дня 25 с. м. анкета для обговореня правительственного проекту закона про охорону еміґрантів, надісланого торговельним палатам до заопініованя. Тому що найбільше інтересованими в еміґрацийнім питаню краями є Галичина і Буковина, львівска торговельна палата скликала анкету, щоби предложити правительству одноцільну опінію про новий проект закона. В анкеті взяли участь: член черновецкої палати, п. Ґольдлюст, і секретар тої палати др. Віґліцкий, делеґат буковиньского краевого Виділу п. Гостюк, делеґат галицкого краевого Виділу, др. Паздро, редактор Околович і делеґат брідскої палати др. Ріттель. Реферував репрезентант краківскої палати, др. Беніс. В оживленій дискусиї, яка яка вивязала ся над тою справою, обговорено та устелено постуляти, що мають на цїли особлившу охорону еміґрантів з Галичини і Буковини, при вербованю в подорожи і по прибутю на місце призначеня. Обговорено подрібно континентальну і заморску еміґрацию та охоронні способи против визиску переселенців аґентами і заграничними роботодавцями. На підставі висліду нарад анкети видадуть обі палати однодушну опінію до правительства.

Всячина

для науки і забави.

— Борба з мутняком на днї моря. Мутняки то звірята, що жиють в мори і належать до т. зв. мякунів як ось примірон хочби й наші слимаки, але відріжняють ся від других мякунів тим, що мають незвичайно сильно велику голову, котра у декотрих мутняків як н. пр. у мутняка осьмерника есть більша як половина цїлого тїла. По боках голови є великі очи а рот, вироблений щоками, есть подібний до дзьоба. Довкола того рота знаходять ся 4 пари довгих рамен, за помочию котрих ті звірята можуть навіть ходити. Для того то названо їх також головоногами. Однак тоті рамена служать більше до ловленя і мають на собі від середини ссавки або т. зв. присми, котрими звіря може так приссати ся, що незвичайно трудно его віддерти. Мутняк осьмерник має 8 таких рамен, а мутняк чорнилець має ще крім того два значно довші, на кінци палковато грубі рамена т. зв. хватні. Сей мутняк має ще в череві мішочок наповнений чорнявим як чорнило плином, котрим каламутить воду і длятого зве ся мутняком. Той плин називають сепією і уживають до мальованя. Бувають мутняки, у котрих тїло єсть і на 3 метри довге, рамена на голові бувають і до 9 метрів а цїле звіря важить до 50 фунтів.

Така величезна потвора може иноді нуркам, що спускають ся на дно моря, стати дуже небезпечна, як ось зараз довідаємось то з оповіданя американьского майстра нурків капітана Соренэена, котрому коло рога Напієра (Napier Point) в північній Австралії приключила ся недавно тому така пригода:

В згаданім місци розбив ся був корабель і затонув а Соренэен спустив ся був на дно моря 18 сяжнів глубоко, щоби там з розбитого корабля видобути, що дасть ся. — Нараз чую — розповідає нурок — що мене щось дуже стиснуло за руку. Я кинув ся перепуджений і зміркував зараз, що то якесь звіря мене вхопило, але й зараз нагадав собі, що надімною не показала ся ніяка тінь, котра би була знаком, що то надплив пажор людоїд. Я почав кидати ся на всї боки і аж тепер побачив щось страшного перед собою. То була якась не в міру велика голова, мов би передний конець якоїсь лодки. А відтак розпізнав я докладнійше: то був якийсь дзюб закривлений мов би у якоїсь величезної папуги а понад ним витріщили ся великі, зелено сьвітячі очи. Очи ті споглядали люто на мене а відтак побачив я і якісь довжезні, несамовиті тїни у воді і переконав ся зараз, що они походять від страшенно довгих хватнів, котрі вили ся, крутили ся та витягали ся до мене мов би ґудзоваті гиляки якогось дерева. Дві, три хвилї споглядали ми так на себе. Я дав знак трівоги на гору. Але відтак шкірясті рамена обхопили мене. Перед моїми очима отворила ся тота мов дзюб паща та обхопила мій мідяний шолом на голові. Я вчув, як мої ребра зачали угинати ся а мій шолом загнув ся від того першого обнятя.

Мене взяли ся страх і розпука та додали менї такої сили, що я сїпнувши рукою, увільнив єї та став зелїзним дручком, який мав в руцї, штуркати потвору. Мутняк на хвильку нїби спочив, але відтак витріщив знов на мене свої великі зелені очи. Я вдарив его ще раз, а тоді один з его величезних хватнів вхопив за дручок і вирвав менї его з рук. Я намагав тепер чим було боронити ся і бив лиш потвору кулаками. Менї здавало ся, що бю в якесь шкіряне випхане тїло і менї здає ся, що мутняк навіть того не відчував. Поволи сунулась до мене знов страшна голова. Я тоді затиснув кулак і з цїлої сили вдарив у велике сьвітяче око, гадаючи, що его вибю. Але й тут тота сама шкірясна еластичність. Мутняк відсунув мої руки на бік і знов притиснули ся до мого тїла его сїм чи вісїм рамен, зачали стягати ся чимраз більше і тїснїйше і я вже відчував, як мене сили опускали.

В тій хвили спустив ся до мене на дно мій товариш з оружием і ножами. Один великий хватень мутняка притиснув обі мої руки міцно до тїла; я видїв ще, як потвора двома чи трома хватнями причепила ся до скали на днї моря, а відтак почув я сильні удари, які переходили по цїлім моїм тїлї і переконали мене, що мутняк пускає із себе електричні удари. Борба тягнула ся майже цїлу годину. Я трохи висвободив ся і міг взяти до руки оружие і так поволи удало ся нам побороти страшного ворога. Ножами і списами боронили ся ми від хватнів потвори, які зі всїх боків сунули ся до нас і остаточно удало ся нам їх повідрізувати і так увільнити ся від тїла мутняка. Хватні були на яких шість метрів довгі, при самім кадовбі на 12 цалів грубі а чим більше до кінця, тим ставали щораз тонші. Списою пробили ми кадовб і остаточно з величезним трудом удало ся нам видобути мутняка з моря. Він жив ще шість годин. Пізнїйше продали ми свого підморского ворога до Льондону, де він тепер знаходить ся в британскім музею.

— Доля жебрака.

— Душечко милосердна, поратуй нещасливого!

— Такий молодий, а ходиш по жебрах? Чому не возьмеш ся до якоїсь роботи?

— Перепрашаю вас дуже, панонько, а чи ви колись вже жебрали?

— А то що знов? Нїколи!

— Ну, то в такім случаю й не маєте понятя, яка то тяжка пряца бути жебраком в нинїшних часах.

— З розпуки.

Якийсь панок програвши в карти все що мав, коли вже взяла ся его послїдна розпука, позичив собі револьвер — і заставив его.

— Бажане.

Якийсь довжник умираючи, говорив до доктора: Ах, щоби я міг бодай доти жити, доки не посплачував би довгів. — А то ви би хиба хотїли вічно жити — відповів доктор.

Телеґрами.

Чернівцї 31 жовтня. Вчерашне засїдане сойму тревало до нинї рано 5 години. Сойм ухвалив при абстиненциї Русинів внесене пос. Ончула в справі додатку дорожняного для учителів і закон о рентовних оселях. Підчас дискусиї буджетової пос. Ончул атакував остро маршалка, котрий серед оплесків цїлої палати відповідав на пороблені ему закиди; на закиди ті реаґував також президент краю Бляйлебен. Ухвалено буджет на 1908 і провізорию буджетову на першу половину 1909. Маршалкови краєвому висказано однодушно подяку і признане.

Чернівцї 31 жовтня. Сойм при кінци вчерашного засїданя ухвалив затягнути позичку краєву в квоті 16 міліонів корон а відтак засїдане закрито.

Будапешт 31 жовтня. На нинїшнім повнім засїданю австрийскої делеґациї розпочали ся наради над етатом маринарки.

Петербург 31 жовтня. Позиция Ізвольского стане ся неможливою до удержаня, скоро в Думі не зможе виияснити свого поступованя. Думають загально, що на него ділали нїмецкі вплива.

Париж 31 жовтня. Президент чорногорского кабінету Томанович від'їхав назад до Чорногори.

Константинополь 31 жовтня. Тутешнїй комітет перский вислав до Порти і до всїх амбасадорів ноту з протестом против намїреного обсадженя Тебріса російскими войсками.

Господарство, промисл і торговля.

Цїна збіжа у Львові.

дня 30 жовтня:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця . .	10·50	до	10·80
Жито . . .	8·70	до	9·—
Овес . . .	6·80	до	7·10
Ячмінь пашний .	6·80	до	7·20
Ячмінь броварний .	7·50	до	8·50
Ріпак . . .	—·—	до	—·—
Льнянка . . .	—·—	до	—·—
Горох до вареня .	8·—	до	10·—
Вика . . .	—·—	до	—·—
Бобик . . .	—·—	до	—·—
Гречка . . .	—·—	до	—·—
Кукурудза нова .	—·—	до	—·—
Хміль за 56 кільо .	—·—	до	—·—

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).